ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2019/1132 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 2ας Ιουλίου 2019

για την παροχή προσωρινής έκτακτης ενίσχυσης προσαρμογής σε κτηνοτρόφους στον τομέα του βοείου κρέατος στην Ιρλανδία

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 ([1]) του Συμβουλίου, και ιδίως το άρθρο 221 παράγραφος 1,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Ο τομέας του βοείου κρέατος υπήρξε ανέκαθεν ο πιο ευπαθής αγροδιατροφικός τομέας λόγω διαφόρων παραγόντων, ιδίως λόγω της περιορισμένης πρόσβασης στις αγορές τρίτων χωρών και της μειωμένης εγχώριας κατανάλωσης. Οι ανησυχίες σχετικά με τη συμβολή του τομέα στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου δημιουργούν νέες προκλήσεις.

(2) Η ίδια η δομή του τομέα του βοείου κρέατος τον καθιστά ευάλωτο, κυρίως λόγω του μακρού κύκλου ζωής του και του υψηλού κόστους που συνδέεται με την εκτατική παραγωγή. Οι παράγοντες αυτοί επιδεινώθηκαν από την προοπτική αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση και από την αβεβαιότητα σχετικά με το μελλοντικό δασμολόγιο του Ηνωμένου Βασιλείου, μετά την αποχώρησή του από την Ένωση. Το Ηνωμένο Βασίλειο αποτελεί προνομιακή αγορά για το βόειο κρέας, κρίσιμης σημασίας για τη βιωσιμότητα ολόκληρου του τομέα βοείου κρέατος της Ένωσης. Παράλληλα, ο τομέας αντιμετωπίζει απαιτήσεις εμπορικών εταίρων για αυξημένη πρόσβαση στην αγορά της Ένωσης.

(3) Τα προβλήματα αυτά είναι οξύτερα στην περίπτωση του ιρλανδικού τομέα βοείου κρέατος. Ο εν λόγω τομέας επικεντρώνεται σε εκμεταλλεύσεις μικρής κλίμακας στις φτωχότερες περιοχές της χώρας, όπου άλλοι τύποι παραγωγής είναι περιορισμένοι. Μετά από χρόνια στασιμότητας των τιμών του βοείου κρέατος στην Ιρλανδία, τα μεικτά περιθώρια κέρδους μειώθηκαν πέρυσι κατά 11-19 %, ενώ οι εκμεταλλεύσεις όπου εκτρέφονται αγελάδες γαλακτοπαραγωγής υπέστησαν τις μεγαλύτερες απώλειες.

(4) Ο τομέας βοείου κρέατος της Ιρλανδίας είναι εκτεταμένος και εξαρτάται σε πολύ μεγάλο βαθμό από τις εξαγωγές. Πέντε στους έξι τόνους βοείου κρέατος που παράγονται αποτελούν αντικείμενο εξαγωγών και σχεδόν το 50 % αυτών των εξαγωγών προορίζεται για το Ηνωμένο Βασίλειο. Η αβεβαιότητα σχετικά με την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου ασκεί καθοδική πίεση στις τιμές, επιδεινώνοντας περαιτέρω την κατάσταση των παραγωγών βοείου κρέατος στην Ιρλανδία. Αυτό συνέβη πράγματι κατά τους μήνες που προηγήθηκαν των προηγούμενων ημερομηνιών που είχαν οριστεί για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου.

(5) Η προσαρμογή της αγοράς είναι ιδιαίτερα αργή στα πλαίσια του συστήματος εκτατικής παραγωγής βοείου κρέατος της Ιρλανδίας, όπου τα ζώα σφάζονται συνήθως σε μεγαλύτερη ηλικία, μεταξύ 18 και 30 μηνών. Το συγκεκριμένο σύστημα παραγωγής είναι προσαρμοσμένο στις ανάγκες της αγοράς βοείου κρέατος του Ηνωμένου Βασιλείου. Οι προσπάθειες για άνοιγμα νέων αγορών εξακολουθούν να παρεμποδίζονται από περιορισμούς που επιβάλλουν τρίτες χώρες, οι οποίοι αφορούν ιδίως παρωχημένες απαιτήσεις για την υγεία των ζώων.

(6) Με βάση τα προαναφερθέντα ειδικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Ιρλανδοί παραγωγοί, είναι προς το συμφέρον της σταθερότητας της ενωσιακής αγοράς βοείου κρέατος να ληφθούν μέτρα που ενισχύουν την ανθεκτικότητα του ιρλανδικού τομέα βοείου κρέατος. Τα προβλήματα αυτά, σε συνδυασμό με την ανάγκη η καθοδική πίεση στις τιμές του ιρλανδικού βοείου κρέατος να μην επηρεάσει άλλα κράτη μέλη, συνιστούν ειδικά προβλήματα κατά την έννοια του άρθρου 221 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013. Τα εν λόγω ειδικά προβλήματα δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με τη λήψη μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 219 ή το άρθρο 220 του συγκεκριμένου κανονισμού. Αφενός, δεν συνδέονται ειδικά με σημαντική διατάραξη της αγοράς ή απειλή τέτοιας διατάραξης. Αφετέρου, τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό δεν λαμβάνονται στο πλαίσιο καταπολέμησης της εξάπλωσης κάποιας ασθένειας.

(7) Επιπλέον, τα διαθέσιμα μέσα στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής, όπως η δημόσια παρέμβαση και η ενίσχυση για ιδιωτική αποθεματοποίηση, δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση των αναγκών του ιρλανδικού τομέα βοείου κρέατος. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να χορηγηθεί στην Ιρλανδία χρηματοδοτική ενίσχυση για τη στήριξη των κτηνοτρόφων του εν λόγω τομέα που συμμετέχουν σε δράσεις οι οποίες ενισχύουν την ανθεκτικότητα και τη βιωσιμότητα του τομέα τους, συμπεριλαμβανομένης της προσαρμογής της παραγωγής σε αγορές με απαιτήσεις διαφορετικές από εκείνες του Ηνωμένου Βασιλείου.

([1]) ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 671.

(8) Η ενωσιακή ενίσχυση που θα τεθεί στη διάθεση της Ιρλανδίας θα πρέπει να λάβει υπόψη τα κύρια χαρακτηριστικά του τομέα του βοείου κρέατος, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού εξειδικευμένων εκτροφέων βοοειδών που δραστηριοποιούνται σε αυτόν, καθώς και του ευάλωτου χαρακτήρα του σε περίπτωση διατάραξης των εξαγωγών.

(9) Η Ιρλανδία θα πρέπει να σχεδιάσει μέτρα για τη μείωση της παραγωγής και την αναδιάρθρωση του οικείου τομέα βοείου κρέατος ώστε να προστατεύσει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά του, με βάση μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες δράσεις: προώθηση της περιβαλλοντικής και οικονομικής βιωσιμότητας, ανάπτυξη νέων αγορών και βελτίωση της ποιότητας του βοείου κρέατος.

(10) Η Ιρλανδία θα πρέπει να κατανείμει την ενίσχυση μέσω μέτρων τα οποία βασίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια που δεν εισάγουν διακρίσεις, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι οι κτηνοτρόφοι του τομέα του βοείου κρέατος είναι οι τελικοί δικαιούχοι της ενίσχυσης και αποφεύγοντας οποιαδήποτε στρέβλωση της αγοράς και του ανταγωνισμού.

(11) Δεδομένου ότι το ποσό που χορηγείται στην Ιρλανδία θα αντιστάθμιζε μόνο ένα μέρος του πραγματικού κόστους για τους κτηνοτρόφους του τομέα του βοείου κρέατος, θα πρέπει να επιτραπεί στην Ιρλανδία να χορηγήσει πρόσθετη στήριξη στους εν λόγω κτηνοτρόφους, υπό τους ίδιους όρους αντικειμενικότητας, μη διάκρισης και μη στρέβλωσης του ανταγωνισμού.

(12) Προκειμένου να δοθεί στην Ιρλανδία η ευελιξία να κατανείμει την ενίσχυση όπως το απαιτούν οι περιστάσεις, θα πρέπει να της επιτραπεί η σώρευση της ενίσχυσης με άλλη στήριξη χρηματοδοτούμενη από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης.

(13) Σύμφωνα με το άρθρο 221 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να περιορίζεται σε μέγιστη περίοδο 12 μηνών, αρχής γενομένης από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του. Οι πληρωμές που θα πραγματοποιηθούν από την Ιρλανδία στους δικαιούχους μετά την εν λόγω περίοδο δεν θα πρέπει να είναι επιλέξιμες για ενωσιακή χρηματοδότηση.

(14) Προκειμένου να εξασφαλιστεί η διαφάνεια, η παρακολούθηση και η ορθή διαχείριση των διαθέσιμων ποσών, η Ιρλανδία θα πρέπει να παράσχει στην Επιτροπή ορισμένες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων, ιδίως, πληροφοριών σχετικά με τα συγκεκριμένα μέτρα που πρόκειται να ληφθούν, τα κριτήρια που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για τη διανομή της ενίσχυσης και τα μέτρα που πρόκειται να ληφθούν για να αποφευχθεί η στρέβλωση του ανταγωνισμού στην οικεία αγορά.

(15) Για να εξασφαλισθεί ότι οι κτηνοτρόφοι θα λάβουν ενίσχυση το ταχύτερο δυνατόν, η Ιρλανδία θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να εφαρμόσει τον παρόντα κανονισμό χωρίς καθυστέρηση. Ως εκ τούτου, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται από την επομένη της δημοσίευσής του.

(16) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής για την κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

1. Ενωσιακή ενίσχυση συνολικού ύψους 50 000 000 EUR διατίθεται στην Ιρλανδία για την παροχή έκτακτης ενίσχυσης προσαρμογής στους κτηνοτρόφους του τομέα του βοείου κρέατος, με την επιφύλαξη των όρων που καθορίζονται στις παραγράφους 2 έως 5.

2. Η Ιρλανδία θα χρησιμοποιήσει το διαθέσιμο ποσό για μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 3. Τα μέτρα θα ληφθούν με βάση αντικειμενικά κριτήρια που δεν εισάγουν διακρίσεις, υπό τον όρο ότι οι προκύπτουσες πληρωμές δεν προκαλούν στρέβλωση του ανταγωνισμού.

3. Τα μέτρα που θα λάβει η Ιρλανδία θα αποσκοπούν στη μείωση της παραγωγής ή στην αναδιάρθρωση του τομέα του βοείου κρέατος και σε έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους στόχους:

α) στην εφαρμογή συστημάτων ποιότητας στον τομέα του βοείου κρέατος ή έργων που αποσκοπούν στην προώθηση της ποιότητας και της προστιθέμενης αξίας·

β) στην ενίσχυση της διαφοροποίησης της αγοράς·

γ) στην προστασία και στη βελτίωση της περιβαλλοντικής, κλιματικής και οικονομικής βιωσιμότητας του κτηνοτροφικού τομέα.

4. Η Ιρλανδία θα εξασφαλίσει ότι, σε περίπτωση που οι κτηνοτρόφοι στον τομέα του βοείου κρέατος δεν είναι οι άμεσοι δικαιούχοι των πληρωμών της ενωσιακής ενίσχυσης, το οικονομικό όφελος από την ενίσχυση της Ένωσης μετακυλίεται πλήρως σε αυτούς.

5. Οι δαπάνες της Ιρλανδίας σε σχέση με τις πληρωμές για τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 3 είναι επιλέξιμες για ενωσιακή ενίσχυση μόνον εάν οι εν λόγω πληρωμές έχουν πραγματοποιηθεί έως τις 31 Μαΐου 2020 το αργότερο.

6. Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι δυνατόν να σωρευτούν με άλλη στήριξη, χρηματοδοτούμενη από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης.

Άρθρο 2

Η Ιρλανδία επιτρέπεται να χορηγεί πρόσθετη εθνική στήριξη για τα μέτρα που λαμβάνονται δυνάμει του άρθρου 1, με ανώτατο όριο το 100 % του ποσού που ορίζεται στο άρθρο 1, βάσει αντικειμενικών κριτηρίων που δεν εισάγουν διακρίσεις, υπό την προϋπόθεση ότι οι προκύπτουσες πληρωμές δεν προκαλούν στρέβλωση του ανταγωνισμού.

Η Ιρλανδία θα καταβάλλει την πρόσθετη στήριξη το αργότερο έως τις 31 Μαΐου 2020.

Άρθρο 3

Η Ιρλανδία θα κοινοποιήσει στην Επιτροπή τα ακόλουθα:

α) χωρίς καθυστέρηση και το αργότερο έως τις 31 Ιουλίου 2019:

   i) περιγραφή των μέτρων που πρόκειται να ληφθούν·

   ii) τα κριτήρια που θα χρησιμοποιηθούν για τον καθορισμό των μεθόδων χορήγησης της ενίσχυσης·

   iii) τον επιδιωκόμενο αντίκτυπο των μέτρων·

   iv) τις ενέργειες που θα αναληφθούν για τον έλεγχο της επίτευξης του επιδιωκόμενου αντίκτυπου·

   v) τις ενέργειες που θα αναληφθούν για την αποτροπή της στρέβλωσης του ανταγωνισμού·

   vi) το ύψος της επιπλέον στήριξης που χορηγείται σύμφωνα με το άρθρο 2·

β) το αργότερο έως την 31η Ιουλίου 2020, τα συνολικά ποσά που καταβλήθηκαν ανά μέτρο (κατά περίπτωση, κατανεμημένα ανά ενωσιακή ενίσχυση και ανά συμπληρωματική στήριξη), καθώς και τον αριθμό και το είδος των δικαιούχων και την εκτίμηση της αποτελεσματικότητας του μέτρου.

Άρθρο 4

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 2 Ιουλίου 2019.

Για την Επιτροπή

Ο Πρόεδρος

Jean-Claude JUNCKER